

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1557/2020
17.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Милановић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Пошта Србије“ из Београда, ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 39/19 од 08.10.2019. године, у седници већа одржаној 17.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 39/19 од 08.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини ПП 270/17 од 25.10.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле, па је поништено као незаконито решење туженог донето 25.01.2017. године, којим је тужили отказан Уговор о раду закључен 24.03.2003. године, Анекс број ... уговора о раду од 01.12.2005. године и Анекс број ... Уговора о раду од 01.10.2015. године и обавезан тужени да тужилу врати на рад. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 141.700,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 39/19 од 08.10.2019. године, преиначена је првостепена пресуда, тако што је одбијен тужбени захтев, а одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП због којих се ревизија може изјавити, а на које ревидент указује тврдњом о погрешној оцени доказа и погрешној примени материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била запослена код туженог на пословима техничара за ... у Пошти, по уговору о раду бр. ...-.../... од 24.03.2003. године, са пратећим Анексима из 2005. године и 2015. године. Дана 26.08.2016. године, тужила је под радном шифром ... којом је задужена, са наменског текућег рачуна корисника ББ, исплатила износ од 66.217,80 динара ВВ, који је у експозитуру дошао са ГГ, коју је тужила познавала, тако што је унела ЈМБГ именованог оштећеног корисника наменског текућег рачуна и на налогу за исплату је уписала број личне карте ГГ, а налог је потписао ВВ, у чију корист је новац исплаћен. Тужила је истог дана и на исти начин, уз учешће истих лица, са наменског текућег рачуна корисника ДД, извршила исплату новчаних средстава у износу од 81.446,04 динара. Након урученог упозорења 29.09.2016. године, допуне упозорења од 14.10.2016. године, на које се тужила изјаснила 13.10.2016. године, решењем туженог од 25.01.2017. године, тужили је отказан уговор о раду због повреда радних обавеза прописаних одредбом члана 101. тач. 1, 9. и 13. Колективног уговора туженог – несавесно и непрописно извршавање радних обавеза; непридржавање прописане технологије рада приликом извршавања радних обавеза којом се наноси штета трећим лицима и вршење исплате неовлашћеном лицу. На основу налаза и мишљења вештака специјалисте неуропсихијатрије, утврђено је да су код тужиле критичном приликом били присутни симптоми соматских обољења и симптоми депресивне реакције, те да су према закључку вештака, код тужиле „могућност схватања значаја предметног дела, као и могућност контроле сопствених поступака били смањени, али не битно“.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право, када је преиначена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев за поништај оспореног решења о отказу уговора о раду и враћање на рад. За своју одлуку другостепени суд је дао јасне, правилне и потпуне разлоге које прихвата и ревизијски суд, па наводи ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани.

Према члану 179. став 2. тач. 1. и 5. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...75/14), послодавац може та откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, и то ако несавесно или немарно извршава радне обавезе и ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом послодавца, односно уговором о раду.

Одредбом члана 101. Колективног уговора за Јавно предузеће „Пошта Србије“ Београд („Службени гласник РС“ бр. 14/15 и 28/16), прописано је да поред законом прописаних повреда радних обавеза, послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреде радних обавеза, и то ако запослени непрописно или неблаговремено извршава радне обавезе (тачка 1.); ако се не придржава прописане технологије рада приликом извршавања радних обавеза, којом се наноси штета трећим лицима (тачка 9.), као и исплатом неовлашћеном лицу или исплатом уз задржавање исплаћеног новца за себе (тачка 13.).

По оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак другостепеног суда да је тужиљи законито отказан уговор о раду на основу члана 179. став 2. тач. 1. и 5. Закона о раду у вези члана 101. тач. 1, 9. и 13. Колективног уговора туженог, будући да је тужиља дана 26.08.2016. године, са наменског рачуна клијента банке исплатила одређене новчане износе неовлашћеном лицу и да је исту радњу истог дана поновила, што представља несавесно и непрописно извршавање радних обавеза уз наношење штете трећем лицу и што је интерним актом послодавца прописан разлог за престанак радног односа. Супротно ревизијским наводима, правилна је оцена другостепеног суда да је тужиља одговорна за учињене теже повреде радних обавеза, с обзиром да је критичном приликом била способна да управља својим поступцима и да је имала свест о противправности својих радњи. Тужиља је извршила исплату новчаних износа са рачуна клијената банке, и то лицу које је посредно познавала. У својој рачунарској апликацији, предузела је низ свесних радњи (улазак у апликацију, уношење ЈМБГ корисника, избор наменског рачуна на коме постоје расположива средства, уношење броја личне карте и покретање исплате потврђивањем износа за исплату). Као лице које је више година запослено на пословима техничара за шалтерске послове, тужиља је могла (морала) бити упозната са процедуром послодавца садржаном у Упутству за рад пошта у поступку уплата и исплата по рачунима физичких лица „Банке Поштанска штедионица“ АД Београд, према којој се приликом сваке исплате, увидом у личну карту, утврђује идентитет корисника. Иако су у време извршених повреда код тужиље били присутни симптоми соматских болести, као и депресивне епизоде, њена радна способност није била смањена у тој мери да не може да схвати значај извршених радњи и да управља својим поступцима, што произлази из закључка вештака. Узимајући у обзир околности догађаја, као и налаз вештака, и по оцени ревизијског суда, не постоји основ за искључење одговорности тужиље за учињене теже повреде радних обавеза због којих јој је отказан уговор о раду.

Пре доношења оспореног решења, тужени је поштовао процедуру за давање отказа, с обзиром да је тужиља упозорена о постојању разлога за отказ уговора о раду, чиме јој је омогућено да се о њима изјасни, као и право на одбрану, које је тужиља и остварила изјашњењем на наводе из упозорења, сагласно члану 180. Закона о раду.

Како је решење о отказу уговора о раду законито донето, тужени није у обавези да тужиљу врати на рад, сагласно члану 191. став 1. Закона о раду.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић